

România vrea să devină hub energetic regional, dar 5.000 de case din țară nu au încă acces la energie electrică

Mihai Nicuț (e-nergia.ro)

România visează să devină hub energetic regional, dar mii de cetăteni încă aprind lumânarea în propriile case. Copiii care învăță la lumina unei lămpi cu gaz sau a lanternelor, bărăni singuri și familiile nevoiașe care trăiesc în întuneric – aceasta e realitatea ignorată. Peste 5.000 de gospodării nu au nici astăzi acces la electricitate – un eşec de guvernare prelungit, se arată într-o analiză a Asociației Energia Inteligentă.

Majoritatea locuințelor se află în zone montane izolate, fără sanse concrete de a fi răcordate la rețea de energie electrică. Datele culese de Asociația Energia Inteligentă indică faptul că 87% dintre casele fără energie electrică nu au cadastru, ceea ce face și mai dificilă o soluție instituțională. În plus, 64% dintre locuitorii acestor gospodării au venituri sub nivelul minim pe economie, ceea ce înseamnă că, chiar dacă ar fi racordată la rețea, mulți nu și-ar permit să plătească energia consumată. Situația este complicată și de accesul dificil în 53% dintre cazuri, iar pentru 10% dintre locuințe nu există drumuri de acces. Pentru toți aceștia, cea mai la indemâna soluție o reprezintă sistemele fotovoltaice – care le pot asigura energia gratuită a soarelui.

Asociația Energia Inteligentă a lansat, în vara anului 2021, proiectul „Energie pentru viață” cu scopul de a trage un semnal de alarmă privind sărăcia energetică extremă din România. În 2024, cu sprijinul Ministerului Energiei, Asociația a realizat primul Registrul Electronic Național al Gospodăriilor fără Energie Electrică (RENGEER). Inventarierea a scos la lumină faptul că în România există 5.494 de locuințe neracordate, în care trăiesc peste 11.600 de oameni – dintre care aproape jumătate sunt copii minori.

„Așa cum arată harta României fără lumină, realizată de Asociația Energia Inteligentă, doar în județul Satu Mare există 585 de locuințe fără electricitate. Urmează în top Bistrița-Năsăud (543 de locuințe), Harghita (468), Covasna (365) și Suceava (358). Pentru guvernanti, aceste cifre pot părea simple statistici. În realitate, fiecare număr ascunde tot atâtea povești dure de viață: copii din mediul rural care învăță la lumina lumânării și nu pot folosi un laptop în era

digitalizării; familii care nu au frigider, radio, televizor sau acces la internet; oameni care nu își pot încărca telefonul pentru a apela la servicii de urgență precum ambulanța; bărăni care trăiesc fără posibilitatea de a folosi aparatul medical de bază”, mai arată Asociația.

În cele zece etape derulate până acum prin proiectul „Energie pentru viață”, Asociația Energia Inteligentă a reușit, cu sprijinul partenerilor din societatea civilă, să electrifice prin instalarea de sisteme fotovoltaice (panouri plus baterii) un număr total de 71 de gospodării din 35 de cătune situate în opt județe: Alba, Hunedoara, Buzău. Însă aceasta e doar o picătură de lumină într-un ocean de întuneric.

Eșec și indiferență

În România, lipsa accesului la electricitate pentru mii de gospodării nu ține doar de geografie sau resurse, ci de eșecul politicilor publice și de indiferența socială care lasă aceste comunități mereu în urmă, arată Asociația.

Astfel, în mai bine de trei decenii, Ro-

mânia a lansat mai multe programe naționale de electrificare, dar niciunul nu a fost dus la bun sfârșit. Lipsa de continuitate politică, burocrația și incoerența legislativă au condamnat la stagnare un proces care ar fi trebuit să fie o prioritate națională.

Primul program coherent a fost aprobat în 2007. Programul nu a funcționat însă, din lipsa unor părăsii administrative, financiare și juridice. Cinci ani mai târziu, în 2012, Guvernul a propus un nou Program Național de Electrificare pentru perioada 2013–2016, dar proiectul nu a fost adoptat, iar agenția responsabilă a fost desființată la finalul aceluiași an.

O nouă încercare a venit în 2016, sub forma programului „Prima Lumină”, inițiat de Guvernul Cioloș și însoțit de un memorandum cu Norvegia pentru electrificarea a 10.000 de case. Schimbarea guvernării a blocat și acest proiect.

În 2019, Guvernul a lansat programul „Sisteme fotovoltaice pentru gospodării izolate”, care prevedea instalarea de panouri solare de 3 kW la aproximativ 7.100 de locuințe aflate la peste 2 km de rețea. Statul oferea o finanțare nerambursabilă de 25.000 de lei pentru fiecare gospodărie, însă programul s-a dovedit un eșec înță din primele etape, din cauza ghidului de finanțare prost conceput și a condițiilor burocratice greu de îndeplinit de către primăriile mici sau de către familiile vizate.

Strategia energetică a României 2025 – 2035 recunoaște problema, arătând că 7.500 de locuințe (din care 4.700 locuite permanente) nu sunt conectate la rețea de energie electrică. Motivele sunt complexe – de la sărăcie și costuri prohibitive, la distanță mare față de rețea, lipsa actelor de proprietate sau prevalența locurii informale.

Strategia stabilește obiectivul ca, până în 2035, toate gospodăriile și întreprinderile să aibă acces la electricitate. Pentru aceasta, se propune adoptarea unor soluții descentralizate: micro-rețele, generare distribuită și comunități energetice locale, cu accent pe zonele vulnerabile, dar și soluții de modificare și simplificare a legislației cu privire la regimul proprietății și cerințele privind racordarea.

„Zeci de ani pentru electrificarea a doar cătorva mii de gospodării reprezintă un interval urias pentru bărăni care încă așteaptă ziua în care să apere, pentru prima dată, pe un întrerupător. O

eternitate pentru copiii care continuă să învețe la lumina lumânării, fără sănă reală la o educație egală. Experiența din teren a Asociației Energia Inteligentă arată că lipsa realitatea: în cazele fără curent trăiesc, de cele mai multe ori, vîrstnici împovărați de ani și nevoi, dar și familiile nevoiașe cu copii care, în ciuda distanțelor, merg la școală și își fac temele la lanterna. Pentru unii, viața a devenit puțin mai ușoară după instalarea de panouri fotovoltaice, dar drumurile până la lumină rămân adesea dramatice”, arată Asociația.

„Fiecare ediție a proiectului „Energie pentru viață” a scos la iveală povești impresionante, de prin parcă din literatură: panouri fotovoltaice cărate cu carul cu boi până la gospodării la care nu există drum de acces; o bărănată care s-a stins din viață înainte de montaj, întrebând cu speranță: „Nu mai vin băieții îmia cu lumină?”, o familie cu 12 copii și trei generații sub același acoperiș, cel mai mic de doar 7 luni, a cărui mamă s-a bucurat că îi va putea aprinde luminițe în bradul de Crăciun; sau o casă modestă, dar îngrădită, locuită de doi soți de 97 și 93 de ani, care așteptau cu demnitate lumină ce trebuia să le aducă un strop de normalitate”.

Acestea sunt realitățile crude de la firul ierbiilor, care contrastează puternic cu ambiiile mari ale României de a deveni hub energetic regional, spune Asociația, care reia megaproiectele energetice ale țării, despre care s-a vorbit de mult prea multe ori ca să le mai relăiem aici.

De ce a eșuat statul

Desi România a avut la dispoziție fonduri europene fără precedent, autoritățile nu au inclus electrificarea completă a țării în niciun program major de finanțare, nici măcar în PNRR sau în Fondul pentru Modernizare. Astfel, România a ratat probabil cea mai mare șansă de a corecta una dintre cele mai grave inechități sociale: lipsa accesului la electricitate pentru mii de familii.

Numai prin REPowerEU – PNRR au fost alocate peste 610 milioane de euro pentru vouchere destinate instalării de panouri solare și sisteme de stocare în gospodării. Apelul în valoare 300 milioane euro pentru instalarea de panouri solare și baterii (Investiția 4A) era destinat exclusiv gospodăriilor vulnerabile – un pas important, dar care a ocolit exact comunitățile aflate pe întuneric.

>>

MICA PUBLICATE

<<

ANUNȚURI DE MEDIU

SPITALUL UNIVERSITAR DE URGENȚĂ BUCUREȘTI - AMBULATORIU STOMATOLOGIC, C.U.I. - 4283570, titular al activității cu codul CAEN rev. 3: 8610 – Activități de asistență spitalicească, la adresa București, Sector 4, Șoseaua Olteniei nr. 9, anunță publicul interesat asupra depunerii solicitării de obținere a Autorizației de Mediu pentru activitate. Informațiile privind potențialul impact asupra mediului al activității pot fi consultate la

sediul Direcția de Mediu București, str. Lacul Morii nr. 1 (Barajul Lacul Morii – în spatele benzinăriei LUKOIL), sector 6, București, Tel/Fax: 430.66.77, 430.66.75 în zilele de luni-joi, între orele 9-13, vineri 9-12. Observațiile publicului se primesc zilnic, la sediul Direcției de Mediu București.

DIVERSE

Comunicat de presă UAT FELDIOARA județul

Brasov. Anunț prealabil privind afișarea publică a documentelor tehnice ale cadastrului. Denumire județ: Brasov. Denumire UAT: Feldioara. Unitatea administrativ teritorială Feldioara, județul Brașov anunță publicarea documentelor tehnice ale cadastrului pentru sectoarele nr.6,7,10, pe o perioadă de 60 de zile calendaristice, conform art.14 alin. (1) și (2) din Legea cadastrului și a publicațiilor Imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Data de început a afișării: 11.09.2025. Data de

sfârșit a afișării: 10.11.2025. Adresa locului afișării publice: la sediul Primăriei comunei Feldioara, situat în comuna Feldioara, strada Octavian Goga, nr. 55, județul Brașov, precum și pe pagina de internet: <http://www.primaria-feldioara.ro>. Cererile de rectificare ale documentelor tehnice vor putea fi depuse la sediul Primăriei comunei Feldioara. Informații privind Programul național de cadastru și carte funciară 2015-2023 se pot obține pe site-ul ANCPI la adresa: www.ancpi.ro/pncfcf/ Primar TAUS SORIN.